

*Banyo sonrası fistül bölgenizi ütülenmiş havlu ile hafif dokunarak kurulayınız.Kateter pansumanınız ıslanmış olur ise diyaliz ünitesinde pansumanınızı yenileyiniz.

*Fistül açıldıktan sonra kolunuzu yüksekte tutunuz. Plastik bir top ya da elinizi açıp kapayarak el jimnastiği yapın. Bu fistülünüzün daha çabuk gelişmesine yardımcı olacaktır.

*Fistüllü kolun temizliğine önem veriniz. Diyaliz günü sabahı kolunuzu sabunla iyice yıkayınız.

*Fistül hemşire tarafından kullanılırken iğne girişleri değiştirilmelidir. Bu iğnenin yaptığı hasarın düzelmesi için süre sağlayacağı için fistülün uzun süre kullanılmasını sağlar. Hemşirenize iğne girişlerinin değişmesi konusunda destek veriniz.

* Doktorunuz/hemşirenizin önerdiği şekilde fistüllü kol ile egzersiz yapınız.

*Aşırı tansiyon düşmesinden sakınınız. Bayılma, baş dönmesi veya düşme sonrası fistülünüzü kontrol ediniz.

*Fistüllü kolunuzdan tansiyon ölçtürmeyin.

*Fistüllü koldaki damarlar ilaç verilmesi, serum takılması ve kan alınması için kullanılmamalıdır.

*Fistüllü kol ile çok ağır işler yapmayınız, ağırlık kaldırmayınız.

*Fistülün sıkışmasına neden olabilecek sıkı giysiler giymeyiniz ve saat ya da bilezik gibi kısıtlayıcı aksesuarlar takmayınız.

*Kolunuzun üzerine yatmayınız.(Kolunuzu ince bir yastığın üzerine kayarak uyuyunuz).

*Aşırı sıcak ve soğuklardan koruyunuz. Sıkı kollu giysiler giymeyiniz. Fistüllü kola sıkı bandajlar uygulamayın.

* Kesici ve delici aletler kullanırken çok dikkatli olunuz. Kolunuzu her türlü çarpma ve travmadan koruyunuz. Kolunuza yönelik bir kesi veya çarpmada aşırı kanamalar oluşabilir. Kanama durumunda kanama üzerine baskı uygulayarak en yakın hastaneye başvurunuz.

*Sigara içmeyiniz.

*Rahatsızlık hissi veren şu belirtilerden herhangi birini fark ederseniz lütfen doktorunuz ya da diyaliz ekibinizle hemen iletişime geçin: kızarıklık, şişme, ağrı, fistül bölgesinde yüksek ateş.

*Doktorunuzun önerdiği böbrek koruyucu diyetinizi uygulayınız.

Sonuç olarak fistül bazı sorunlar içerse de hemodiyaliz hastası için kolay, konforlu ve tercih edilen damar giriş yoludur. Fistülünüzü ve damar yollarınızı sizin yaşam kalitenizi etkileyen bir organınız olarak görünüz. Onu her türlü kaza ve olumsuz etkenlerden koruyunuz.

SAĞLIKLI GÜNLER DİLERİZ.

Adres: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi 58140 KAMPÜS/SİVAS

Tel: 0 346 258 00 00

Fax: 0 346 258 00 24

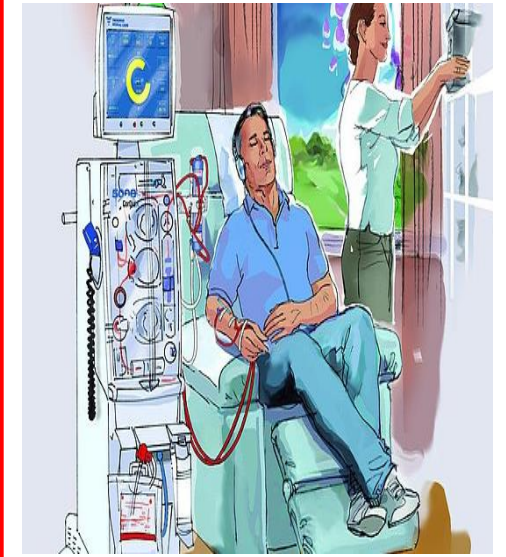
Mail: hastanehib@cumhuriyet.edu.tr

**Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Sağlık Hizmetleri Uygulama ve
Araştırma Hastanesi**

FİSTÜL BAKIMI

HASTA EĞİTİM BROŞÜRÜ

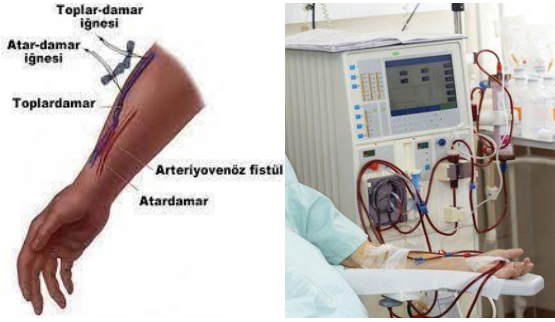

DOKÜMAN KODU: EY.DY.03-05

YAYIN TARİHİ: EYLÜL 2024

REV.TARİHİ/NO: 0/0

Fistül Açılması: Böbrek yetmezliğinde kanın temizlenmesi için diyaliz makinasına bağlanabilmek amacı ile yüzeysel damarlarda yapılan ameliyatlara fistül ameliyatı denilmektedir. Genellikle bir atardamar ile bir toplardamar arasında bağlantı oluşturulur ve diyalizde de bu bağlantıya iğne takılarak kan diyaliz makinasına alınır. Fistül adı verilen bu bağlantı çoğu kez kolda olmakla beraber, bacadaki ya da boyunda da olabilir. Diyaliz kısa süreli gerektiğinde genellikle büyük toplardamarlardan birisine kateter ile girilerek diyaliz sağlanır. Ancak uzun süreli diyaliz gerekiyor ise en emin yol **fistül** ameliyatının yapılmasıdır. Fistülün gelişme süresi 15 gün ile 2 ay arasında değişmektedir.

Fistülün Önemi: Fistül ya da greftleriniz sizler için hayati önem taşımaktadır. İyi bir fistül daha kaliteli bir diyaliz olabilmeyi için ilk adımdır. Ayrıca fistülünüz durduğunda yeni bir fistül ya da greft yapılmasının sizler için hem acı verici olduğunu hem de zaman ve maddi kayba neden olduğunu biliyoruz.

Fistül operasyonunun yaratabileceği sorunlar nelerdir?

Tıp bilminde her girişimin yarattığı sorunlar vardır. Bu sorunlar nadir görülse de hastanın önceden bilgi sahibi olması tedaviye katkı açısından önemlidir. Aşağıdaki sorunlarla karşılaşsanız hastaneye başvurunuz.

- **Kanama:** Ameliyattan sonra az miktarda bir sızıntı olabilir. Bu durumda pansumanı değiştiriniz ve steril gazla fistül üzerine hafifçe bastırınız. Aşırı kanamalarda ise paniğe kapılmayınız ve fistül üzerine kanamayı durduracak derecede baskı uygulayarak hastaneye başvurunuz.

- **Tıkanma:** Fistülde kanın pıhtılaşmasına bağlı tıkanma oluşabilir. Çalışan fistülün tıkanması durumunda ilaç tedavisi veya cerrahi müdahale ile fistül tekrar açılabilir. Bu konuda ilk 24-48 saat içinde müdahale yapılması önemlidir. **Önemli Not:** Fistül yapılan her hasta fistülünün çalışıp çalışmadığını izlemelidir. Çalışan fistülde titreşim (thrill) hissedilir. Titreşimin kaybı durumunda kesinlikle doktorunuza danışınız.

- **Enfeksiyon:** Fistül bölgesinde yara enfeksiyonu görülebilir.

- **Kolda kalınlık artışı (Ödem) :** Damar sistemi yapılan işlem sebebiyle yüksek basınca maruz kaldığı için kolda bir miktar ödem beklenir.

- **Fistül akımının yetersiz veya aşırı olması:** Bu durumda fistülün tekrar açılması, kapatılması veya tamiri gerekebilir.

- **Elde dolaşım bozukluğu:** Fistül ele giden kan miktarının azalmasına yol açar. Bu damar ağı yetersiz kişilerde elde soğuma, soğukluk, hareketlerde azalma gibi sorunlara yol açar. Bu durumda fistülün kapatılması gerekebilir. Uygun şekilde ve zamanında müdahale edilmezse parmakların ve elin çok nadirde olsa kaybına yol açabilir.

- **Damar Genişlemesi (anevrizma):** Zamanla fistül yapılan koldaki damar yapıları genişler. Bu genişlemeler ileri dereceye vardığında tehlike yaratabileceği için müdahale gerekebilir. Sinirsel bozukluklar damar yapılarının sinirler üzerine baskısı veya operasyonun sinirler üzerindeki etkisine bağlı oluşabilir.

ÖNERİLER

- *Her hasta fistülün çalıştığını kontrol etmelidir. Fistülde titreşim azaldığında veya kaybolduğunda doktorunuza başvurunuz.

- *Pansumanınızı düzenli 5 gün kapalı pansuman olarak yaptırınız sonra fistül bölgenizi açık bırakınız. Açık bıraktığınızda giysileriniz temiz ve ütülü olmalı dikişlerinize temas edebilir. 2 hafta sonra fistül dikişlerinizi aldirmek ve ilk kontrollerinizi yaptırmak üzere polikliniğimize başvurunuz.

- *6.7. gün banyo yapabilirsiniz banyo yaparken kateteriniz varsa kapatınız ve diyaliz gününe denk getirmeye çalışınız, fistül bölgenizin üzerine sabunla köpürttüğünüz lifinizi sadece sıkınız işlem bölgesine bastırmayınız ve ovalamayınız.